

Handbok för styrelsekandidat

Den här kortfattade handboken handlar om vad Finlands studerandekårers förbund SAMOK gör, hurdana förtroendeuppdrag som finns i förbundets styrelse och hur du kan söka till dem.

Innehållsförteckning

[Finlands studerandekårers förbund – SAMOK i ett nötskal](#)

[Vad gör SAMOK?](#)

[Verksamhet i SAMOKs styrelse](#)

[Hur söker man till styrelsen?](#)

[Hur stöder SAMOK kandidater?](#)

[Vad mer bör man tänka på när man söker till styrelsen?](#)

[Hur går kampanjarbetet till i praktiken?](#)

Finlands studerandekårers förbund – SAMOK i ett nötskal

23 studerandekårer vid olika yrkeshögskolor bildar tillsammans SAMOK som övervakar och främjar yrkeshögskolestuderandes intressen på nationell nivå. Styrelsemedlemmar och anställda utför tillsammans intressebevakning och påverkansarbete i SAMOK. Utöver intressebevakning erbjuder vi studerandekårerna tjänster som stöder deras verksamhet, såsom utbildningsevenemang. Vårt arbete är alltså ganska annorlunda jämfört med studerandekårernas: föremål för vår verksamhet är i stället för högskolegemenskapen hela samhället och dess strukturer som påverkar studerande, såsom lagstiftning och det sociala trygghetssystemet. Vårt kontor ligger i Kampen, Helsingfors. Förbundet sysselsätter för närvarande åtta personer som du kan läsa mer om på vår webbplats under [Kontaktinformation](#).

Den största befogenheten i SAMOK innehas av det egentliga förbundsmötet som består av representanter för studerandekårerna, och som sammanträder en gång om året och väljer internt förbundets styrelse för följande år. Om du alltså bestämmer dig för att ställa upp som kandidat till SAMOKs styrelse, är förbundsmötet den plats där valet avgörs. Förbundsmötet fastställer också en handlingsplan för varje verksamhetsår i enlighet med strategin och beslutar om olika dokument som styr arbetet med intressebevakning, på samma sätt som om det politiska programmet år 2022. Vi rekommenderar att du bekantar dig med SAMOKs gällande dokument på vår webbplats under

[Dokument](#) om du kandiderar till styrelsen. Vi rekommenderar också att du sätter dig in i SAMOKs material vid förbundsmötena.

Vad gör SAMOK?

Kärnan i vår verksamhet är intressebevakning och påverkansarbete, genom vilka vi strävar efter att förbättra yrkeshögskolestuderandes ställning i hela landet. Samhälleliga frågor som vi söker lösningar på är till exempel följande:

- Hur bör yrkeshögskoleutbildningen utvecklas så att den bättre motsvarar behoven i framtidens arbetsliv?
- Hur kan yrkeshögskoleutbildningen ge allt fler människor mer kunskande och färdigheter för internationellt arbetsliv?
- Hur säkerställer vi att människor har en verklig möjlighet att utbilda sig så långt deras egna resurser och motivation räcker?
- Hur säkerställer vi att yrkeshögskolorna erbjuder möjligheter till kontinuerligt lärande?
- Hur förnyar vi den sociala tryggheten så att den motsvarar framtidens utmaningar?
- Hur utvecklar vi hälsovårdssystemet så att det stöder arbets- och studieförmågan i framtiden?
- Hur utvecklar vi rättvisa mellan generationerna?

Vår egentliga verksamhet för påverkan har delats in i olika sektorer för att underlätta det praktiska arbetet. I varje sektor finns minst en sakkunnig som arbetar i par med en styrelseledamot. Sektorerna för intressebevakning är:

- **socialpolitik**, som bland annat omfattar
 - utveckling av studiestödet och den sociala tryggheten
 - påverkan på bostadspolitik för att trygga studerandes boende
- **välfärdspolitik**, som bland annat omfattar
 - främjande av studerandes hälsovård och välbefinnande
 - främjande av likabehandling och jämlikhet i utbildningen för studerande
- **utbildningspolitik**, som omfattar bland annat
 - utveckling av undervisningen
 - antagning av studerande
 - utveckling av högskolornas förvaltning och finansieringen för högskolorna på bästa möjliga sätt ur studerandes synvinkel
 - utveckling av studeranderepresentanternas verksamhet i högskolorna
- **internationell studentpolitik**, som bland annat omfattar
 - europeiskt organisationssamarbete (paraplyorganisation Europeiska studentunionen ESU)

- Nordiskt och baltiskt organisationssamarbete (samarbetsorgan Nordiskt Ordförande Möte NOM)
- Uppföljning av Europeiska unionens initiativ för utbildningspolitisk samordning
- främja studerandes rörlighet

Utöver intressebevakning och påverkansarbete erbjuder SAMOK tjänster för studerandekårerna, som stöder deras verksamhet. Medlemstjänster finns på vår webbplats under [Tjänster](#). Som en del av annan verksamhet kommunicerar SAMOK dessutom aktivt till beslutsfattare, intressentgrupper och naturligtvis studerandekårer. En del styrelseledamöter har alltså även andra ansvarsområden utöver intressebevakning.

Verksamhet i SAMOKs styrelse

Enligt reglerna består SAMOKs styrelse av en ordförande, 1–2 vice ordförande samt minst två och högst sju andra ledamöter. Totalt 4–10 personer väljs alltså till styrelsen. Styrelsens mandatperiod börjar den 1 januari och slutar den 31 december. Styrelsens främsta uppgift är att verkställa förbundets handlingsplan och strategi.

Gemensamt för alla SAMOK:s förtroendeuppdrag är att de omfattar lobbying, det vill säga möten med olika intressentgrupper, såsom exempelvis riksdagsledamöter, deras assistenter, aktörer för politiska partier och arbetsmarknadsorganisationer samt tjänstemän och att påverka dem till förmån för yrkeshögskolestuderande. Lobbying förutsätter å sin sida till exempel att man söker information och bekantar sig med bakgrundsmaterial samt kännedom om påverkansprocesser och metoder.

Gemensamt för förtroendeuppdrag är dessutom kommunikation i SAMOKs olika kanaler, deltagande i kårens interna och externa möten och arbetsgrupper, offentliga framträdanden vid olika evenemang och i medier (särskilt presidiet) samt studerandekårernas regelbundna möten i samband med evenemang och olika möten. Man får introduktion i alla uppgifter i början av styrelseåret och uppgifterna utförs i samarbete med anställda, så även om man inte har någon tidigare erfarenhet av liknande uppgifter, så ska man inte låta sig skrämmas av ovannämnda lista.

Styrelsens uppgifter

- **Ordförande**

Ordförande leder styrelsens och därmed förbundets verksamhet i nära samarbete med verksamhetsledaren. Ordförande leder styrelsemötena samt ansvarar för styrelsens arbetsfördelning, den interna ledningen, styrelsens påverkansarbete och bereder dagordningarna för styrelsemötena tillsammans med verksamhetsledaren. Utöver dessa fungerar ordförande som förbundets representant utåt. Dessutom kan ordförande även ha politiskt ansvar som grundas på uppgifter och ansvarsområden som styrelsen har fördelat. I år omfattar ordförandes nominella uppgifter: Ledarskap – politisk påverkan, riksdagsval och ESU, men det innefattar också mycket mer.

- **Vice ordförande**

Vice ordförande agerar i nära samarbete med ordförande och som dennes ställföreträdare i frågor som faller inom ordförandens ansvarsområde. Vice ordförande utför ordförandens uppgifter om denne är förhindrad. Utöver vice ordförandens ansvar har vice ordförande också egna uppgifter och ansvarsområden som grundas på intern arbetsfördelning i styrelsen.

I år omfattar vice ordförandes nominella uppgifter: Ledarskap – politisk påverkan och utbildningspolitik, men det innefattar också mycket mer. Hen sköter också ofta tjänster och planering av interna möten.

- **Styrelseledamot**

Styrelseledamöterna, inklusive ordförande och vice ordförande, utgör kollektivt förbundets högsta beslutande organ mellan förbundsmötena. Styrelsen leder förbundets dagliga verksamhet och arbetar i nära samarbete med förbundets personal. Varje styrelseledamot har sina egna ansvarsområden, inom vilka uppgifterna fastställs. Även om styrelsemedlemmarna kan ha ett mycket begränsat verksamhetsfält, ansvarar de som styrelseledamöter för frågor som gäller hela organisationens verksamhet och i synnerhet dess intressebevakning. Styrelsen fungerar också som en kollektiv chef för verksamhetsledaren. I år har styrelseledamöternas ansvar fördelats enligt följande:

- Socialpolitik och likabehandling
- Kommunikation och gemenskap
- Tjänster och internationella frågor
- Styrelseledamöterna gör också många andra saker. De deltar till exempel i olika arbetsgrupper och lobbyar för SAMOKs agenda på samma sätt som presidiet.

Vad krävs för att verka i styrelsen?

- intresse för att påverka samhället och arbeta i en organisation för intressebevakning
- vilja att förstå samhälleliga fenomen och förmåga att ta till sig information om dem
- beredskap att nätverka och lära sig nya färdigheter
- engagemang i verksamheten: förtroendeuppdraget i styrelsen är på heltid året runt (månadsarvode betalas för uppgiften, som det egentliga förbundsmötet beslutar om)
- samarbetsförmåga: vi är en liten arbetsgemenskap och styrelseledamöterna arbetar i nära samarbete med såväl varandra, sina kollegor som andra anställda
- uppfattning om föreningsverksamhet, olika studerandekårer, SAMOK och yrkeshögskolefältet
- beredskap att resa till Helsingfors flera gånger i veckan. Förtroendeuppdraget i styrelsen är på heltid och förbundets kansli liksom verksamhetsställena för vårt viktigaste påverkansarbete finns i Helsingfors. SAMOK hjälper dig vid behov att ordna lägenhet och täcker kostnaderna för flytten
- kvälls- och veckoslutsarbete samt resor. Omfattningen av dessa beror delvis på uppgiften och egen prioritering

Varför lönar det sig att söka till en nationell organisation för intressebevakning?

- du får främja yrkeshögskolestuderandes sak på nationell nivå
- du lär dig med säkerhet nya saker om påverkan, frågor som påverkar yrkeshögskolestuderande och organisationsverksamhet
- du ökar ditt kunnande inom internationellt samarbete och intressebevakning
- du arbetar i par med en anställd som du får stöd och lärdomar av
- du bygger nätverk och lär dig användbara färdigheter för arbetslivet

"SAMOK-året var oerhört intressant och jag utvecklade mitt kunnande varje dag, men året var naturligtvis även jobbigt ibland – lyckligtvis fick vi stöd av personalen, resten av styrelsen och organisationskollegor på Lapinrinne. Särskilt våren med dubbla val gav många möjligheter att lära sig och uppleva såväl högskolepolitik, lobbyverksamhet som genomförande av kampanjer. Utan SAMOK skulle jag inte ha den karriär som jag har nu."

SAMOK-alumn 2019

Hur söker man till styrelsen?

Vem som helst kan kandidera till SAMOKs styrelse, och vi uppmuntrar människor av olika kön och bakgrund att ställa upp som kandidat. Om du är intresserad av att arbeta på SAMOK, lönar det sig att först fråga studerandekåren vid din yrkeshögskola hur kandidatuppställningen går till hos er. Beslut om vem som slutligen väljs in i styrelsen fattas av representanterna i förbundsmötet vid SAMOK:s ordinarie förbundsmöte som ordnas i oktober-november.

Vid förbundsmötet ska förslag om kandidaten lämnas till förbundsmötet så att hen är med i valet av ordförande, vice ordförande eller styrelseledamöter. Man kan kandidera fram till att personvalet börjar. Personvalet förrättas på så sätt att ordförande väljs först, därefter vice ordförande och slutligen styrelseledamöter. När valet av ordförande har förrättats är det möjligt att ställa upp kandidater till valet av vice ordförande och efter valet av vice ordförande till valet av styrelse. Vid mötets valplatser hålls ett officiellt presentationstal (vanligtvis av kandidatens hemstuderandekår) liksom ett tal för bifall av en annan representant för studerandekåren och kandidatens eget presentationstal.

Om du ställer upp som kandidat bör du aktivt kommunicera om din kandidatur till studerandekårerna. Det lönar sig att be om hjälp med kampanjarbetet, och många kandidater skaffar sig en kampanjchef inom eller utanför studerandekåren, med vilken de funderar till exempel på kampanjteman och kandidatkommunikation. Många arrangerar också separata presentationsmöten med studerandekårerna.

Läs mer om att kandidera [i kandidatwebbinariets dior!](#)

Hur stöder SAMOK kandidater?

Personer som kandiderat till styrelsen före förbundsmötet drar nytta av tjänster som SAMOK erbjuder kandidaterna. Exempelvis paneler ordnas för kandidaterna före förbundsmötet, där de kan presentera sina uppfattningar och kampanjteman för studerandekårerna. En del paneler streamas och/eller spelas in. Kandidaterna sammanställs också i ett valgalleri på SAMOKs webbplats, och de kan skriva blogginlägg där de presenterar sina uppfattningar, som publiceras på webbplatsen. Ett meddelande har vanligtvis även skickats till SAMOKs e-postlista, som informerar om att personen kandiderar och presenterar kandidaten, ofta till exempel som en pdf-fil. Detta meddelande har vanligen varit på två eller tre språk (finska, svenska, engelska).

Om du har frågor om SAMOKs verksamhet, arbete i styrelsen eller kandidatur, svarar SAMOKs team för kandidatstöd, ordförande och verksamhetsledare gärna på frågor om ovannämnda eller något annat tema om kandidaturen. Även styrelseledamöterna svarar gärna på frågor om styrelsearbetet och dagliga rutiner i det. SAMOKs sakkunniga berättar gärna mer om innehållsfrågor.

Stödteamet för kandidater består av Aleksi Airaksinen (aleksi.airaksinen@samok.fi), Halla Kokkonen (halla.kokkonen@samok.fi) och Oona Pappila (oona.pappila@samok.fi). Trakasseriombud i förbundet och kandidatprocessen är Erica Alaluusua (erica.alaluusua@samok.fi) och Adel Rizvi (adel.rizvi@samok.fi).

Vad mer bör man tänka på när man söker till styrelsen?

För många är SAMOKs kandidatkampanj första gången man gör en större kampanj. Så även kampanjen kan vara en möjlighet att lära sig, ibland också genom misstag.

Om du kommer in i styrelsen, blir övriga sökande dina arbetskamrater. Bemöt alltså alla kandidater med respekt. Även om du inte kommer in i styrelsen kommer du förmodligen att stöta på de andra kandidaterna i framtiden också, och goda relationer kan visa sig vara mycket viktiga.

SAMOKs [Code of Conduct](#) gäller även kandidater och verksamhet kring kandidater.

Att kandidera till en styrelse som i synnerhet i SAMOK är ofta mentalt påfrestande, kampanjerna tar tid och energi och spänningen intensifieras ännu mer under förbundsmötet. Så planera din höst så att du har tillräckligt med tid för vila och att tänka på andra saker. Efter förbundsmötet är det också bra att ta tid för återhämtning, oavsett hur det gick i valet.

För dem som väljs in i styrelsen ordnas introduktion redan på hösten på SAMOKs kansli, så det är bra att i god tid markera tidpunkterna för dem i kalendern. Det blir lätt stressande att lära sig nya saker och lära känna människor, så under introduktionen finns det inte mycket tid eller energi att sköta andra saker – särskilt om man vill få ut det mesta av introduktionen inför det viktiga året.

Introduktion för den nya styrelsen:

SAMOKs introduktionsperiod sön-to 5–9.11.2023 för styrelsen år 2024

SAMOKs introduktionsperiod sön-fre 10-15.12.2023 för styrelsen år 2024

Hur går kampanjarbetet till i praktiken?

Varje kampanj ser ut som kandidaten och det finns många sätt att genomföra den. I kampanjen kan du hitta på nya metoder eller använda metoder som använts lite, eller hålla dig till de vanligaste formerna av kampanj.

Planera och förbered

Bra planerat är till hälften gjort, säger gammal visdom som gäller även här. Det lönar sig att planera kampanjen redan från början och uppdatera planerna längs vägen, så är kampanjen smidigare.

Det är bra att också fundera på följande frågor i förväg: Varför söker du till SAMOK? Vilka frågor vill du driva i SAMOK? Vilken roll eller vilket ansvarsområde är du intresserad av och varför? Vilken värdefull erfarenhet har du? När du funderar på svaren är det bra att ta emot hjälp av människor som har perspektiv på arbete med dig och dina styrkor. Diskussioner med andra hjälper dig att verbalisera vilken typ av kandidat du är. Planering kan enkelt göras även i en stor grupp!

Kom ihåg att planera tid även för vila och återhämtning. Det är viktigt att styrelseledamöterna är i god form och motiverade i början av året. När man planerar kan man till exempel skapa en exakt tidslinje för när man gör något i kampanjen, sätter sig in i kampanjer som tidigare års kandidater har haft osv.

Material och kommunikation

Kandidatbrevet som nämndes tidigare är ett mycket vanligt sätt som rekommenderas när en kampanj inleds. Brevet ger ett första intryck för dem som inte känner dig tidigare och säkerställer att en stor grupp människor känner till din kandidatur från början. Det lönar sig att berätta åtminstone om din egen motivation och erfarenhet i brevet och berätta vilken uppgift du söker och varför. Brevet har vanligtvis varit i pdf-format och det har funnits två eller tre språkversioner av den (finska, svenska, engelska).

En del kandidater har också kommunicerat om sin kandidatur i **sociala medier**, antingen på sina egna befintliga konton eller på separata kandidatkonton. Du kan till exempel skriva egna bloggar eller på annat sätt belysa dina tankar mer utförligt i sociala medier eller på **webbplatsen**.

Många kandidater har bett om **rekommendationer** av personer som känner dem och delat dem till exempel i sociala medier.

Det går bra att föra kampanj utan pengar, men en del studerandekårer beviljar sina kandidater pengar för kampanjarbete, som kan användas till exempel för resekostnader eller andra

kampanjkostnader.

Kontakt med studerandekårer

Rekommendationen är att träffa representanter för så många studerandekårer som möjligt före förbundsmötet. Det kanske inte är möjligt att träffa alla, så det lönar sig att på förhand fundera på om det skulle vara särskilt viktigt att träffa vissa studerandekårer. Det är bäst att börja ta kontakt i tid så att man får scheman som passar alla. Hösten är mycket hektisk för många studerandekårer, och även höstlovet är några veckor före förbundsmötet. E-post och SAMOKs slack är bra kanaler för kontakt. Många träffar gärna kandidaterna, eftersom det gör det lättare att rösta.

Det är också värt att planera! Gör en lista åt dig själv över saker du vill gå igenom eller fråga på mötet. Lämna ändå tid för frågor, lyssna också på fältet och observera frågor som du skulle kunna driva nästa år. Att ordna möten på distans är ett förnuftigt sätt att minska arbetsbelastningen för båda parter.

Lycka till med kampanjen!

Halla Kokkonen, styrelseledamot

Oona Pappila, styrelseledamot

Aleksi Airaksinen, sakkunnig i kommunikation och serviceverksamhet

Tekla Kosonen, projektchef (projektet SAMOK som stöd för studerandekårer)